

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державного агентства
України ПлейСіті

_____ року № _____

**Методичні рекомендації
щодо застосування лімітів витрат гравця на азартну гру та часу участі
гравця в азартній грі**

I. Загальні положення

1. Ці методичні рекомендації розроблені для використання організаторами азартних ігор з метою застосування уніфікованого підходу до встановлення гравцями лімітів витрат гравця на азартну гру та часу участі гравця в азартній грі (далі – ліміти) та забезпечення контролю за дотриманням встановлених лімітів.

2. У цих методичних рекомендаціях терміни вживаються у значеннях, що наведені у Законі України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» (далі — Закон), постанові Кабінету Міністрів України від 29 жовтня 2025 року № 1370 «Про затвердження вимог щодо боротьби з вираженою ігровою залежністю (лудоманією)» (далі – Вимоги), наказі Міністерства цифрової трансформації України від 26 грудня 2025 року № 207 «Про встановлення лімітів витрат гравця на азартну гру та часу участі гравця в азартній грі», зареєстрованому Міністерством юстиції України 31 грудня 2025 за № 1967/45373 (далі – Наказ № 207), інших нормативно-правових актах, які регулюють здійснення діяльності з організації та проведення азартних ігор.

3. Положення Наказу № 207 рекомендовано застосовувати в комплексі з іншими нормативно-правовими актами, прийнятими з метою забезпечення боротьби з ігровою залежністю (лудоманією), а саме враховувати ігрову поведінку гравця за певний період (день, тиждень, місяць) як сукупність дій, рішень, реакцій та психологічних станів гравця, пов'язаних з його участю в азартних іграх, включаючи мотивацію до участі в азартній грі, обрання видів ігор, прийняття рішень щодо участі у грі, її початку, тривалості, перерв у азартній грі та її припинення, розміру ставок, реакції гравця на виграш та програш, а також емоційне та когнітивне ставлення гравця до процесу азартної гри.

II. Загальні принципи та механізми встановлення лімітів

1. З метою належного виконання вимоги Закону щодо заборони допуску гравця до участі в азартній грі без попереднього встановлення лімітів, організаторам рекомендується дотримуватися наступного алгоритму дій:



ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000099743B0098EFE2C

Підписувач Новіков Геннадій Олегович

Дійсний з 11.04.2025 0:00:00 по 10.04.2027 23:59:59

ПлейСіті



87-ОД від 09.07.2026

забезпечити інформування гравця до початку участі в азартній грі про необхідність встановлення лімітів, а також про максимальні розміри лімітів витрат гравця на азартну гру та часу участі гравця в азартній грі, встановлені Наказом № 207;

забезпечити відповідні налаштування на вебсайті та мобільному додатку організатора азартних ігор, що надають можливість гравцю встановити ліміти (рекомендується, щоб форма встановлення лімітів була невід'ємною частиною реєстрації або першого входу, без заповнення якої ігровий функціонал залишається заблокованим);

розмістити у гральному закладі у доступному для гравців та відвідувачів місці відомості про необхідність встановлення лімітів, а також про максимальні розміри лімітів витрат гравця на азартну гру та часу участі гравця в азартній грі, встановлені Наказом № 207, попередження про недопуск до азартних ігор без встановлення лімітів, а також наявність форм документів (заяви, анкети), якими гравець може встановити ліміти;

забезпечити, щоб процедура встановлення лімітів була невід'ємною частиною первинної ідентифікації гравця або видачі персональної картки гравця, без заповнення якої обмін грошей на ігрові замітники, поповнення рахунку та активація гального обладнання залишалися заблокованими;

забезпечити, щоб обмін грошей на ігрові замітники, поповнення рахунку та активація гального обладнання здійснювались після встановлення лімітів;

у разі намагання гравця встановити ліміти, що перевищують розміри, встановлені Наказом № 207, проінформувати гравця про максимально допустимі ліміти, визначені Наказом № 207 та запропонувати йому самостійно встановити ліміти у дозволених межах.

2. Рекомендовано допускати гравця до азартної гри після встановлення ним всіх лімітів витрат гравця на азартну гру та часу участі гравця в азартній грі одночасно: протягом доби, тижня, місяця.

Для обчислення періоду для встановлення лімітів рекомендовано застосовувати календарний принцип обчислення часу:

протягом доби – період часу з 00:00:00 до 23:59:59 відповідного календарного дня;

протягом тижня – календарний тиждень, що триває з 00:00:00 понеділка до 23:59:59 неділі;

протягом місяця – календарний місяць, що триває з 00:00:00 першого числа до 23:59:59 останнього числа відповідного місяця.

При цьому, зазначені вище періоди рекомендовано обчислювати за часом другого часового поясу (київським часом) відповідно до пункту 1 постанови

Кабінету Міністрів України від 13 травня 1996 року № 509 «Про порядок обчислення часу на території України».

3. Форма встановлення лімітів гравцем законодавством не визначена.

У цілях виконання обов'язку організатора азартних ігор не допускати гравців до участі в азартних іграх без встановлення перед початком азартної гри лімітів витрат гравця на азартну гру та часу участі гравця в азартній грі, рекомендуємо організаторам азартних ігор самостійно обирати форму встановлення таких лімітів (одну чи декілька) та запропонувати її (їх) гравцям, при цьому не рекомендовано пропонувати розмір таких лімітів.

Організатору азартних ігор важливо мати підтвердження однозначного волевиявлення гравця на встановлення лімітів у певному розмірі. Це можна забезпечити, зокрема, шляхом: подання гравцем письмової заяви; збереження відповідних налаштувань в онлайн-системі організатора азартних ігор; власноручного заповнення та підписання форми (анкети) гравцем; заповнення анкети працівником закладу зі слів гравця, з її подальшим підписанням самим гравцем тощо, при цьому гравець має самостійно вказати розмір таких лімітів.

У разі відмови гравця встановити ліміти, організатор азартних ігор не може встановити їх самостійно, а має відмовити гравцю в доступі до участі в азартних іграх.

4. Рекомендовано у разі зміни гравцем встановлених ним лімітів у бік зменшення застосовувати такі зміни (нові ліміти) негайно з моменту встановлення нових лімітів. У разі зміни гравцем встановлених ним лімітів у бік збільшення рекомендовано застосовувати такі зміни (нові ліміти) не раніше, як через 24 години з моменту встановлення гравцем нових лімітів. Це відповідатиме Рекомендаціям Єврокомісії 2014/478/ЄС від 14 липня 2014 року про принципи захисту споживачів і гравців азартних ігор в Інтернеті та запобігання участі неповнолітніх в азартних іграх в Інтернеті.

У разі зміни лімітів до закінчення періоду, на який вони встановлені, обчислення витрат на азартну гру та часу участі гравця здійснюється з урахуванням попередньо здійснених витрат часу та коштів.

У разі зміни лімітів у бік збільшення, нові значення застосовуються з урахуванням коштів та часу, які гравець вже фактично витратив протягом періоду, на який ці ліміти встановлюються (поточної доби, тижня чи місяця).

У разі зміни лімітів у бік зменшення, внаслідок чого фактично здійснені витрати часу дорівнюють чи перевищують нові ліміти часу, подальша участь гравця в азартних іграх припиняється.

У разі зміни лімітів витрат на азартну гру у бік зменшення, внаслідок чого фактично здійснені витрати коштів дорівнюють чи перевищують нові ліміти витрат на азартну гру подальші фінансові операції з внесення коштів на рахунок чи в касу організатора азартних ігор блокуються.

5. Встановлені гравцем ліміти діють щодо всіх азартних ігор, які організовуються та проводяться організатором азартних ігор, включаючи азартні ігри в мережі Інтернет та у всіх гральних закладах.

III. Ліміти часу участі у грі

1. Рекомендовано надавати гравцю можливість встановлювати ліміт часу участі у грі в годинах. Допускається також деталізація цього ліміту з кроком у 5 хвилин (тобто встановлення часу в годинах і хвиликах).

2. Для контролю встановлених лімітів варто враховувати, що згідно з пунктом 3 Наказу № 207 відлік часу участі починається з моменту здійснення гравцем ставки (за гральним столом, на гральному автоматі чи в мережі Інтернет) та розраховується з точністю до секунди.

Обмін грошей на ігрові замітники гривні без здійснення ставки в азартній грі не може бути початком відліку часу участі гравця в азартних іграх.

3. Закінченням участі гравця в азартній грі для цілей Наказу № 207 вважається момент фактичного припинення ігрової активності (дій, що є частиною ігрової поведінки), що фіксується як завершення азартної гри на гральному автоматі або залишення гравцем грального стола.

Облік часу участі гравця у азартній грі припиняється (за умови, що гравець не розпочав участь в іншій азартній грі протягом наступних 15 хвилин), зокрема з моменту:

виходу гравця з азартної гри в мережі Інтернет;

завершення азартної гри на гральному автоматі;

залишення ним грального стола;

автоматичного завершення азартної гри через неактивність гравця;

примусового припинення азартної гри у зв'язку з досягненням встановленого гравцем ліміту часу участі у азартній грі (на добу, тиждень, місяць);

визначення результату останньої ставки відповідно до правил азартної гри;

внесення останньої ставки гравцем у парі (букмекерське парі та парі тоталізатора);

у зв'язку з досягненням максимального часу безперервної участі у азартній грі.

4. Для гральних закладів казино, залів гральних автоматів час участі гравця в азартних іграх обчислюється як час взаємодії гравця з гральним

обладнанням та/або персоналом грального закладу під час гри, починаючи з моменту здійснення ставки за гральним столом чи на гральному автоматі.

Для азартних ігор в мережі Інтернет часом участі гравця в азартній грі є період взаємодії гравця з ігровим програмним забезпеченням або іншими гравцями, починаючи з моменту здійснення ним ставки, і до моменту визначення результату такої ставки, у тому числі, час перебування гравця за віртуальним гральним столом або участі у покерному турнірі, що зараховується до загального часу участі гравця у азартній грі.

Для участі в парі (букмекерське парі та парі тоталізатора) часом участі гравця в азартній грі є період часу, який розпочинається з моменту здійснення ставки і завершується в момент прийняття організатором букмекерської діяльності ставки гравця у парі.

Усі періоди перерв у азартній грі (іграх) в межах ігрової сесії є невід'ємною частиною азартної гри (ігрового процесу), а тому зараховуються до ліміту часу участі гравця в азартній грі, якщо їх тривалість становить менше 15 хвилин.

5. У разі коли участь в азартній грі беруть декілька осіб (наприклад, за одним гральним столом чи під час покерного турніру) облік часу участі гравця в азартній грі рекомендовано здійснювати персоналізовано щодо кожного гравця.

Організатору азартних ігор рекомендовано припинити участь гравця в азартній грі за гральним обладнанням (гральним автоматом, гральним столом, у тому числі з кільцем рулетки) або технічно блокувати можливість подальшої його участі в азартній грі в мережі Інтернет по досягненню встановлених таким гравцем лімітів.

6. Період перебування гравця на вебсайті або мобільному додатку організатора азартних ігор, зокрема, час, витрачений на вибір азартної гри, ознайомлення з правилами організатора азартних ігор, взаємодію з функціоналом особистого кабінету або перебування на сторінках вебсайту або мобільному додатку організатора азартних ігор до моменту здійснення гравцем ставки або після завершення ігрової сесії (виходу з азартної гри) без переходу до іншої азартної гри, рекомендовано не зараховувати до часу участі гравця в азартній грі.

Водночас, якщо після виходу з однієї азартної гри гравець розпочинає нову азартну гру, такі дії підпадають під визначення ігрової поведінки, рекомендовано зараховувати такі періоди до часу участі гравця в азартній грі. При цьому, якщо між такими діями гравця минуло менше 15 хвилин, їх рекомендовано розглядати як безперервну участь гравця в азартній грі.

7. Обов'язковою перервою у азартній грі рекомендовано вважати виключно безперервний проміжок часу тривалістю не менше 15 хвилин, протягом якого гравець не здійснює ставок, не взаємодіє з ігровим програмним забезпеченням, гральним автоматом чи гральним столом, у тому числі з кільцем рулетки.

Технічні паузи або ігрові перерви рекомендовано вважати перервою у грі, якщо їхня тривалість становить 15 і більше хвилин, та протягом цього часу гравець не має можливості робити ставки. Фізичне перебування гравця в приміщенні грального закладу без взаємодії з гральним обладнанням понад 15 хвилин також є перервою у грі.

Якщо між діями, які включаються в ігрову поведінку, пройшло менше 15 хвилин, такі дії рекомендовано розуміти як безперервна участь гравця в азартній грі. Додавання кількох перерв у азартній грі тривалістю менше 15 хвилин для загального обрахунку перерви у азартній грі не рекомендовано.

8. Обмеження щодо частоти зміни встановлених гравцем лімітів часу участі у азартній грі не встановлені.

IV. Ліміти витрат гравця на азартну гру

1. Згідно з частиною першою статті 15¹ Закону розрахунки під час організації та проведення азартних ігор здійснюються виключно у грошовій формі (готівковій та/або безготівковій). Тому для застосування лімітів витрат на азартну гру рекомендовано враховувати витрати гравця в грошовій формі: внесення коштів на рахунок чи в касу організатора азартних ігор, зокрема операції з поповнення ігрового балансу, внесення (прийняття, оплата) ставок грошима та обмін коштів на ігрові замінники гривні.

Використання ігрових замінників гривні (у тому числі електронних) у межах ігрового балансу не рекомендовано додавати до загальної суми витрат гравця. Виграші (призи), виплачені в періоді розрахунку лімітів, не зменшують витрати гравця на азартну гру та не впливають на обрахунок встановлених гравцем лімітів.

2. Відповідно до пункту 1 Наказу № 207 ліміти витрат гравця на азартну гру встановлюються гравцем, виходячи з середньомісячного доходу гравця, визначеного ним самостійно (далі - середньомісячний дохід).

Гравець має право встановлювати та змінювати розмір середньомісячного доходу. У разі невизначення гравцем середньомісячного доходу або зазначення про його відсутність, рекомендовано вважати такий дохід рівним 0 грн. У такому випадку встановлені ліміти вважаються

досягнутими, тому організатору азартних ігор рекомендовано не допускати такого гравця до азартної гри.

Для розрахунку середньомісячного доходу гравець може використовувати дані про свій дохід за три, шість або дванадцять місяців, що передують місяцю встановлення лімітів.

З огляду на те що середньомісячний дохід є базовою величиною для встановлення ліміту витрат на азартну гру і визначається гравцем самостійно на основі його доходів за попередні місяці, змінити цей розмір можна лише після завершення поточного місяця, який не був включений до періоду розрахунку середньомісячного доходу. Тобто зміна середньомісячного доходу можлива лише у місяці, наступному після місяця, в якому такий середньомісячний дохід був розрахований.

Законодавством не визначено, які саме доходи включаються до доходів гравця для розрахунку середньомісячного доходу, тому перелік таких доходів визначається гравцем самостійно. При цьому до такого переліку можуть бути включені як регулярні, так і разові (нерегулярні) доходи, в тому числі доходи гравця як самозайнятої особи, доходи від здійснення ним підприємницької діяльності, а також іншої незалежної професійної діяльності.

3. Законодавство не регламентує одиниць виміру лімітів витрат, тому організатори азартних ігор можуть самостійно обрати такий спосіб їх визначення: у відсотках від середньомісячного доходу гравця або у фіксованій сумі в гривнях. У разі встановлення лімітів у фіксованій сумі в гривнях, така сума не може перевищувати максимальне відсоткове співвідношення витрат гравця, встановлене Наказом № 207.

4. Зміна розміру середньомісячного доходу не є зміною лімітів витрат гравця на азартну гру, за умови, що гравець не змінює встановлені ним відсоткові розміри таких лімітів або встановлені ним фіксовані розміри лімітів витрат у гривнях. У разі зміни гравцем середньомісячного доходу в бік зменшення, внаслідок чого встановлені ним ліміти у фіксованій сумі перевищують визначені в Наказі № 207 граничні ліміти, організатору азартних ігор рекомендовано запропонувати гравцю змінити (зменшити) встановлені ним раніше ліміти.

Гравець може протягом місяця одночасно змінити середньомісячний дохід та ліміт витрат гравця на азартну гру.

Положення пункту 3 Наказу № 207 щодо зміни лімітів витрат гравця на азартну гру не частіше ніж один раз на місяць рекомендовано розуміти як право гравця на одну операцію зі зміни лімітів у бік їх збільшення або зменшення протягом одного календарного місяця. Зазначене рекомендовано

застосовувати до кожного виду лімітів окремо. Тобто гравець має право змінити добовий, тижневий та місячний ліміти витрат на азартну гру по одному разу на місяць.

5. Виплачений (виданий) гравцю виграш (приз) у грошовій або матеріальній формі включається до доходів гравця, а його розмір в подальшому може бути врахований під час розрахунку середньомісячного доходу гравця за відповідний місяць. Виграш (приз), який обліковується на балансі гравця, але не виплачений (не виданий) гравцю, не може бути врахований під час розрахунку гравцем середньомісячного доходу.

Тому під час встановлення лімітів витрат гравця на азартну гру не можуть бути враховані доходи у вигляді виграшів (призів), які будуть отримані гравцем в майбутньому.

Доходи у вигляді виграшу (призу), отримані гравцем в попередньому періоді, враховуються під час розрахунку ним середньомісячного доходу на наступні періоди.

6. Законодавством не встановлений обов'язок організатора азартних ігор вимагати документи для підтвердження розміру середньомісячного доходу гравця.

Водночас з метою забезпечення контролю за дотриманням гравцем встановлених лімітів витрат на азартну гру, а також з метою виконання обов'язків організатора азартних ігор, як суб'єкта первинного фінансового моніторингу, організатору азартних ігор не заборонено запитувати у гравця документи, які підтверджують розмір його середньомісячного доходу. Рекомендується застосовувати ризик-орієнтований підхід і запитувати у гравців документи, що підтверджують його середньомісячний дохід у разі виявлення нетипової активності гравця чи підозрілих операцій.

Організаторам азартних ігор рекомендовано розробляти власні політики контролю за дотриманням гравцями встановлених ними лімітів витрат на азартну гру, зокрема шляхом внесення до правил організатора азартних ігор відповідних положень щодо права запитати у гравця додаткові документи, які підтверджують його середньомісячний дохід.

V. Контроль організаторами азартних ігор за дотриманням лімітів

1. Контроль за дотриманням встановлених гравцем лімітів покладено на організаторів азартних ігор згідно з пунктом 9 частини другої статті 16 Закону. За невиконання цього обов'язку організатори азартних ігор несуть фінансову відповідальність, передбачену пунктом 1 частини першої статті 58 Закону.

Гравець не несе відповідальності за перевищення ним будь-якого з лімітів, встановлених ним самостійно, у тому числі за перевищення граничних лімітів, встановлених наказом № 207, оскільки контроль за їх дотриманням покладено на організатора азартних ігор, а не на гравця.

2. Для забезпечення належного контролю за дотриманням лімітів організаторам азартних ігор рекомендовано здійснювати такі дії:

- не допускати гравців до азартної гри, якщо вони попередньо не встановили ліміти витрат гравця на азартну гру та часу участі гравця в азартній грі;

- вести облік та фіксацію часу участі гравця в азартній грі та здійснених гравцем витрат на азартну гру;

- забезпечувати право гравця на зміну встановлених лімітів витрат гравця на азартну гру не частіше ніж один раз на місяць та зміну встановлених лімітів часу участі в азартній грі будь-коли за бажанням гравця;

- фіксувати точний час початку та закінчення участі гравця в азартних іграх для обчислення тривалості часу участі гравця в азартній грі;

- фіксувати та зберігати історію про кожну операцію гравця щодо зміни лімітів;

- відстежувати час безперервної участі гравця в азартній грі та призупиняти її після досягнення 2 годин;

- забезпечувати гравцям обов'язкові перерви в азартних іграх тривалістю не менше 15 хвилин та вести облік їхньої тривалості;

- впроваджувати програми або операції, які організатор азартних ігор вважає за необхідними для виконання своїх обов'язків щодо контролю за дотриманням лімітів.

3. Організатор азартних ігор не має права допускати гравця до азартної гри, якщо той самостійно не встановив ліміти (навіть якщо організатор технічно надав таку можливість). Волевиявлення гравця щодо формату, розміру лімітів або їхньої зміни рекомендовано однозначно фіксувати (підтверджувати).

4. Організатору азартних ігор рекомендовано впроваджувати політики та програми (у тому числі в онлайн-систему організатора азартних ігор), які дозволяють здійснювати чіткий облік та фіксацію тривалості часу участі гравця в азартних іграх та витрат гравця на азартні ігри, у тому числі шляхом відстеження ігрової поведінки гравця щодо зазначеного, а також зберігати таку інформацію та забезпечувати її доступність для гравця протягом всього періоду користування особистим кабінетом гравця.

5. Організатору азартних ігор рекомендовано застосовувати інформаційні повідомлення (попередження) для гравця при досягненні гравцем 75 відсотків будь-якого встановленого показника лімітів на день, тиждень чи місяць. Бажано мати підтвердження того, що гравець ознайомився з ним (наприклад, через особистий підпис або позначку «Ознайомлений» у онлайн-системі організатора азартних ігор).

6. У момент досягнення гравцем 100 відсотків будь-якого з встановлених ним лімітів часу участі у грі подальшу участь гравця в азартній грі організатору азартних ігор рекомендовано негайно припиняти. Організатору азартних ігор рекомендовано блокувати будь-які спроби гравця продовжити участь в азартних іграх до кінця відповідного періоду (добы, тижня, місяця), для якого діє ліміт. При цьому гравець може залишатися в гральному закладі або в особистому кабінеті як відвідувач, але без права приймати участь в азартних іграх.

7. Після досягнення гравцем 100 відсотків будь-якого з встановлених ним лімітів витрат на азартну гру організатору азартних ігор рекомендовано заблокувати гравцеві можливість здійснювати фінансові операції в грошовій формі, спрямовані на будь-яке внесення коштів на рахунок чи в касу організатора азартних ігор, включаючи поповнення ігрового балансу, внесення (прийняття, оплати) ставок грошима, обміну грошей на ігрові замітники гривні.

8. У момент досягнення 100 відсотків будь-якого ліміту організатору азартних ігор рекомендовано надавати гравцю відповідне письмове або електронне інформаційне повідомлення. Бажано мати підтвердження того, що гравець ознайомився з ним (наприклад, через особистий підпис або позначку «Ознайомлений» у системі).

9. З метою забезпечення виконання вимог абзацу четвертого пункту 3 Наказу № 207 організатору азартних ігор рекомендовано:

у наземному гральному закладі зупинити взаємодію гравця з гральним обладнанням (гральним столом, у тому числі з кільцем рулетки або гральним автоматом) після досягнення 2 годин безперервної участі гравця в азартній грі на період не менше 15 хвилин;

у мережі Інтернет тимчасово заблокувати (зупинити) участь гравця в азартних іграх з розміщенням інформаційного повідомлення про досягнення 2 годин безперервної азартної гри та розміщення таймера перерви не менше 15 хвилин.
